

מה עובר עליו כשאשתו רודנית?

דוריס לילינג - לאישה – 19 יולי 2007

ד"ר חן נרדי, מטפל פרטני זוגי ומנחה קבוצות. ממייסדי התנועה לגבריות חדשה, וממייסדי התנועה לשוויון ושלום בין המינים, מחבר הספר גברים בשינוי (יחד עם ד"ר רבקה נרדי, רעייתו), מציג את התופעה מנקודת מבטם של גברים:

"מנסיוני כמטפל אני סבור שבדרך כלל, הרודנות הנשית נובעת מתגובת כעס ומחאה של נשים של . על תחשות ניצול וחוסר שוויון בחלוקת תפקידים בינה לבין בן זוגה.

גברים נדרשים בתקופתנו לוותר על כוח שהיה להם כאשר הנורמה הייתה "אני טרזן – את ג'יין". אני מפרנס ולוחם ואת שבי בבית, ותהיי אם , רעיה ועקרת בית.

גברים, ובעצם כל בני האדם, אינם אוהבים לוותר על כוח ולכן כאשר הם נדרשים לבצע תפקידים שנשחבו בעבר ל"נשיים", רבים מהם חשים נפגעים ומתחילים להתנהג כמו במלחמה.

למרות כל זאת, חשוב לומר כי 'מודל טרזן – ג'יין' היה שקר מוסכם ומי שניהל את הבית ואמר את המילה האחרונה היו הנשים, ההבדל הוא שבעבר נשים הסתירו את האמת הזו כדי שמעמדו של הגבר לא ייפגע ובחלון הראווה של המשפחה יהיה גבר, ראש המשפחה וולידו "האישה הטובה".
חשוב להדגיש כי מבחינתם של גברים, לא מדובר כאן רק על אובדן כוח, אלא ממש על פגיעה אנושה בזהות הגברית שלהם: "אם אני לא ראש המשפחה אז מה אני?, אם אני לא המפרנס היחיד, אם אני לא זה שמחליט, אם אני לא מביא אותה לחמש אורגזמות ברציפות, אז מה אני בעצם?"

המודעות והרצון לשוויון שבא מצדן של נשים ריסק את עיסקת טרזן ג'ין והותיר את הגברים מבולבלים, כועסים, מתוסכלים ונואשים. כך נולד הגבר הנואש.

הגבר הנואש הוא הבלם האחרון של השוויון בין גברים לנשים. זהו הגבר שבלהט מהפיכת שחרור האישה נשכח מאחור, ושמצוקתו אינה עולה על סדר היום הפמיניסטי. זהו גבר פגוע ומושפל שאינו רוצה ואינו יכול להיות אמפאטי למצוקתן של נשים, ובוודאי לא שותף למאבקן לשוויון. המסר של הגבר הנואש לנשים הוא חד משמעי: "כל עוד אני תקוע בעיסקת "טרזן ג'ין", אתן תהיו תקועות איתי ומבחינתי אתן רוצות חיילות בקומנדו הימי? בסדר, אתן רוצות טייסות קרביות בחיל האויר? בסדר. אבל דעי לך אישה פמיניסטית שלי, כי מבחינתי שום דבר לא השתנה. מחר בבוקר, כאשר נגלה שהילד חולה, אני אלך לעבוד ואשאיר אותך לבד איתו, וכשתבקשי שאשתתף יותר בעבודות הבית – אעשה לך טובה ו"אעזור" לך - כשיהיה לי זמן, כמובן. אני אהיה ראש קטן עם הקניות בסופרמרקט, לא אתן לך לגשת למחשב שלי, אעיר לך בהתנשאות על הנהיגה הגרועה שלך, לא ארשה לך לנהוג במכונית שלי, וכשתדברי על פוליטיקה אומר לך – "מה את בכלל מבינה בדברים האלה?".

בוקסא:

בספרם "להיות דולפין" (מודן, 2006) פיתחו בני הזוג ד"ר רבקה נרדי וד"ר חן נרדי מודל התמודדות המציע להחליף את הרודנות והכוחנות בדרכים יותר יעילות ופחות מזיקות להשגת שיתוף פעולה בין בני הזוג.

על פי המודל בכל אדם קיימים שלושה יועצים. הסרדין הכנוע והברחן, הכריש התוקפן והאלים והדולפין החכם, הסובלני והמסתגל לשינויים.

הנשים הרודניות על פי המודל, הן אלה שמאפשרות לכריש שבתוכן לשלוט בהן. כאשר האישה נוהגת ככריש, הגבר על פי רוב הופך להיות או כריש - מצב של מלחמות כוח, או שהוא הופך לסרדין - בורח לענייניו, נמנע מעימות והופך פאסיבי, המצב הנפוץ ביותר הוא לא סרדין ולא כריש אלא סרדי"ש - תנועת מטוטלת בין שני הקטבים: הגבר נע בין שני הקטבים: , משתיקה ופאסיביות מצד אחד ולהתקפי זעם והתפרצויות מצד שני.

על פי המודל, הדרך היחידה להשגת שיתוף פעולה ושיויוניות ביחסים היא דרכו של הדולפין. אישה שתטפח את הדולפין הפנימי שלה תשיג שיתוף פעולה, או "תדלפן" את בן זוגה, כלומר תסייע לו להוציא מתוכו את הדולפין שלו.

עצות הדולפינה הפנימית של האישה:

- עמדי על זנבך והגני על עצמך בתקיפות מפני פגיעות מילוליות מצידו. עשי זאת בתקיפות ולא בתוקפנות.
- טפלי בסרדין ובכריש שלך לפני שיחה קשה עם בן זוגך הבהירי לסרדין ולכריש שלך כי בן זוגך נוהג ככריש מפני שהוא פוחד מפגיעה בכבודו. הבהירי לו שאין זו כוונתך. בדקי עם עצמך אם אמנם לא זו הייתה כוונתך.
- הבהירי לו שאין בכוונתך לפגוע בו.

- הבהירי לו עד כמה גישה שוויונית מצידו גורמת לך להימשך אליו (רק אם זה באמת כך).

- גלי סובלנות ויכולת הכלה- גם לסרדין שבו וגם לכריש – אבל לאחר שיירגע מעט, הבהירי לו באפן אסרטיבי מהם הגבולות שלך, מה את צריכה, רוצה ומבקשת.

- הקשיבי לו באמת והרגיעי את הסרדין והכריש שלך אם הם מתקוממים על דבריו.

- התנצלי כשאת הפוגעת

- לאחר שהמריבה פסקה, חזרי לעניין שבגללו רבתם, בקשי לדעת מה עבר עליו והציעי פשרה.

בני הזוג נרדי מעידים כי גם הזוגיות שלהם עברה מהפך. מזוגיות עם מאבקי כוח כשרוב הנטל בבית על כתפיה של רבקה, לזוגיות עם הידברות דולפינית וחלוקת תפקידים שוויונית.

רבקה וחן מבהירים כי עדיין הסרדינים והכרישים של כל אחד מהם מפריעים מדי פעם וכי הם ממשיכים לחתור לשיפור.

חן נרדי: "רוב חיי הבוגרים עברו עלי בצבא, מסגרת שחיזקה מאוד את הגישה ההיררכית והסמכותית שלי, גישה שהפריעה מאוד בבית. בשנים ההן לא יכולתי להרפות מההיאחזות בעמדת השליטה ונאבקתי במנהיגות של רבקה במשפחה. ההתעקשות של רבקה על שוויוניות הלחיצה והפחידה אותי וגרמה לי להתנהג כסרדין וככריש. רק כשהדברים הגיעו למשבר משפחתי קשה הבנתי שאני עלול לאבד את כל מה שיקר לי, התחלתי לעשות את השינוי ואני ממשיך לעבוד על כך גם כיום.

איך קרה הנס?

זה לא נס, אלא עבודה קשה. אחד הגורמים שאפשרו לי לעשות את העבודה הזו הוא שלצד הסרדין והכריש של רבקה, יש גם דולפינה ענקית. השינוי בא בגלל שהיתה איתי אישה עם דולפין ענק ש רבקה עזרה לי להבין את הצורך בשינוי ולא איפשרה לי להישאר בפוזת של הגבריות הישנה. הישן. במילים אחרות, ההיי היא לא ויתרה לי ולא ויתרה עלי. מצד אחד היא לא הפסיקה לומר לי מה היא רוצה וצריכה, מהם הקוים האדומים שלה, ומצד שני היא ולא ויתרה עלי, כלומר כי היא נתנה בי אמון, הקשיבה לי, והדריכה אותי בסובלנות ועם הרבה אהבה. עד שעשיתי את השינוי ושיקמנו את היחסים.

ההדרכה שלה לא איימה עליך?

בודאי. בהתחלה קשה לקבל פידבק. קשה לראות את השגיאות שלך, קשה לראות איך אתה נראה בעיני בת זוגך ברגעים הלא יפים שלך. קשה להודות שמה חשבת על "מה זה להיות גבר" זה לא זה. אך עם הזמן למדתי עד כמה הזיקה לי ההיאחזות במושגי הגבריות הישנה. כן, אך לאט, לאט הבנתי שהגבריות הישנה שפחדתי כל כך לאבד רק הזיקה לי. הניסיון להיות כטרזן גבה ממני מחיר כבד: שילמתי מחיר כבד, היייתי בודד, פחדתי להביע רגשות, חשבתי שאני חייב להיות קשוח וכיסיתי את עצמי בשיריון. רק כשהתחלתי לשנות אחרי שעשיתי את השינוי הבנתי שהיותור על הכוחנות חיזק אותי ולא החליש אותי. לא רק שלא ויתרתי או איבדתי את הכוח שלי, להיפך הרווחתי כוח מסוג אחר: הכוח לבטא את החלקים הרכים והעדינים שבי בלי לחשוש מאף אחד. זה הגביר את הבטחון העצמי שלי ושיפר את יחסי עם ילדי, בת זוגי ועם חבריי.

הרווחתי עולם שלם של כוח אבל ממקום חכם שלא פוחד ולא צריך לדרוך על
האחר כדי להרגיש חזק.